

XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDAGI INNOVATSION VA IJTIMOYIY TEXNOLOGIYALAR. IJTIMOYIY-IQTISODIY JIHATLAR

ABDULLAYEVA ZULFIYA IZZATOVNA

O'zbekiston, Samarqand iqtisodiyot va servis instituti "Real iqtisodiyot" kafedrasida dotsent vazifasini bajaruvchi, PhD

E-mail: https://t.me/Zulfiya_712

Muallifning telefon raqami: +998 93 351 65 37

ARTICLE INFO.

Key words:

raqamlashtirish, ijtimoiy texnologiyalar, texnologiyalar, ijtimoiy jarayonlar, boshqaruv jarayoni, boshqaruv samaradorligi, xizmat ko'rsatish sohasi, jarayonlarni optimallashtirish.

Abstract

Turli xil ijtimoiy platformalar, tahlil va aloqa vositalarini tahlil qilish va qo'llash orqali kompaniyalar va tashkilotlar xizmat ko'rsatish sifatini yaxshilashi, mijozlar tajribasini boshqarish jarayonlarini optimallashtirishi va mijozlar ehtiyojini qondirish darajasini oshirishi mumkin. Ijtimoiy texnologiyalardan foydalangan holda ko'proq moslashtirilgan xizmatlarni yaratish, mijozlar bilan o'zaro munosabatlarni yaxshilash, so'rovlar va fikr-mulohazalarga javob berish tezligini oshirish mumkin, bu esa oxir-oqibat biznesning o'sishiga va bozorda raqobatbardoshlikka yordam beradi.

<http://www.gospodarkainnowacje.pl/> © 2024
LWAB.

KIRISH. Innovatsion texnologiyalar xizmat ko'rsatish sohasi samaradorligini oshirishda muhim rol o'ynaydi. Tadqiqotning dolzarbligi aholi uchun ko'rsatiladigan sog'liqni saqlash xizmatlari sifatining alohida ahamiyati bilan bog'liq.

Sog'liqni saqlash xizmatlarini ko'rsatishning sifati va xususiyatlari nafaqat xizmatlarni oluvchining o'ziga, balki u bilan barqaror munosabatlarda bo'lgan odamlarning xavfsizligiga, shuningdek, ushbu odam bilan barqaror aloqasi bo'lmagan odamlarga ham ta'sir qiladi. Ishda keng ko'lamli ijtimoiy oqibatlariga olib keladigan xizmatlar ko'rib chiqiladi, ularga quyidagi xizmat turlari kiradi: tibbiy ko'riklar, tibbiy ko'rikning barcha turlari, tibbiy ekspertizalarning ayrim turlari, immunoprofilaktik tadbirlar.

Sifat, reglamentning buzilishining oqibatlari, xizmatlarni iste'molchidan ham, ushbu xizmatni taqdim etuvchi tomondan ham taqdim etishning muayyan qoidalariga rioya qilmaslik milliy sog'liqni saqlash xavfsizligiga va davlatning ijtimoiy-iqtisodiy ko'rsatkichlariga ta'sir qilishi mumkin ushbu xizmatlarni taqdim etishda yo'l qo'yilgan turli xil qoidabuzarliklar salbiy oqibatlariga olib kelishi mumkin, bu esa turli xil xizmatlarni miqyosi insonning o'zi uchun ham, uning atrof-muhit uchun ham xarakterdir, favqulodda vaziyatlarning rivojlanishiga hissa qo'shadi, odamlarning katta guruhlarining salomatligi va xavfsizligiga tahdid soladi, va iqtisodiy zarar etkazishi mumkin.

Taklif etilayotgan xizmatlar sifatini nazorat qilish, yagona bazani yaratish bilan, yuqorida ko'rsatilgan xizmatlarning sifati va xavfsizligini oshirishni o'z ichiga oladi va quyidagilarga qaratilgan:

A. xizmatni amalga oshirishning rasmiy xususiyatini istisno qilish; sifatsiz xizmatlar uchun to'siqlar yaratish;

B. xizmat oluvchilarning savodxonligi, mas'uliyati, majburiyatini oshirish;

C. sog'liqni saqlash xizmatlari ma'lumotlarini soxtalashtirishga texnik yo'l qo'yimaslik [1];

D. sog'liqni saqlash muassasalari xodimlarining xabardorligini, savodxonligini oshirish, bu aholining katta guruhlar uchun keng ko'lamli ijtimoiy oqibatlarni rivojlanish xavfini kamaytirishga yordam beradi.

O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi tibbiy yordam ko'rsatish, tibbiy ekspertizalar, tibbiy ko'riklar va tibbiy ko'riklarni o'tkazish, sanitariya-epidemiya qarshi (profilaktika) tadbirlar va kasbiy faoliyatning boshqa turlari bo'yicha kasbiy faoliyatni ifodalovchi tibbiy faoliyatni aniq tartibga soladi [2].

Sog'liqni saqlash xizmatlarini ko'rsatish sohasini isloh qilish uchun raqamli texnologiyalardan keng foydalanish, birinchi navbatda, xizmatlarning sifati va xavfsizligini oshirishga qaratilgan bo'lib, resurslarni cheklash sharoitida ushbu xizmatlarning samaradorligi va mavjudligini oshirishga imkon beradi.

OB'EKTAR VA TEXNIKALAR. Sog'liqni saqlash xizmatlarini ko'rsatish natijalariga ta'sir qiluvchi omillar tasnifi o'tkazildi. Aholining keng qatlamlariga ko'rsatiladigan tibbiy xizmat turlari ko'rib chiqildi, xususan, immunoprofilaktik choralarga alohida e'tibor qaratildi [1]. Immunoprofilaktik tadbirlarni o'tkazish O'zbekiston Respublikasi qonunlari bilan tartibga solinadi va JSSTning profilaktik emlashlar milliy taqvimini (NKPP) bo'yicha tavsiyalariga muvofiq amalga oshiriladi [3, 4].

O'zbekistonning immunoprofilaktik tadbirlarni tashkil etish tizimi aholini emlash bilan ommaviy qamrab olishni ta'minlaydigan eng samarali tizimlardan biri bo'ldi. Hozirgi vaqtda tezkor echimni talab qiladigan bir qator muammolar mavjud.

Emlashga bo'lgan ishonch darajasining pasayishiga nafaqat mamlakatimizda, balki butun dunyoda faol faoliyat yuritayotgan "emlashga qarshi" harakatlar yordam berdi.

Tadqiqotning dolzarbligi yangi virusli infeksiyalarning tarqalish xavfining oshishi bilan bog'liq bo'lib, ularning oqibatlari nafaqat alohida davlatlarning, balki butun mintaqalarning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishiga ta'sir qiladi.

Shu munosabat bilan, keng ko'lamli ijtimoiy oqibatlarga olib keladigan sog'liqni saqlash xizmatlarini ko'rsatish muammosiga yondashuvlarni qayta ko'rib chiqish va yangi echimlarni izlash zarurligi to'g'risida savol tug'iladi. Yagona ma'lumotlar bazasini yaratish bilan yangi raqamli texnologiyalardan foydalanish ma'lumotlarning buzilishi va soxtalashtirilishini kamaytiradi, shaffoflikni, ma'lumotlarning mavjudligini, ularning sifati va xavfsizligini oshiradi.

Zamonaviy sharoitlar, shuningdek, emlash tizimiga tezkor o'zgartirishlar kiritish zarurligini taqozo etadi. Ushbu ehtiyoj yangi virusli patogenlarning rivojlanishi bilan bog'liq yangi xavflarning paydo bo'lishi bilan belgilanadi, ularga nisbatan yangi vaksinalar ishlab chiqilmoqda, bu kasallikning og'ir shaklda rivojlanish xavfini kamaytiradi, shuningdek o'lim holatlarini kamaytiradi.

Estoniyada sog'liqni saqlash xizmatlarining xavfsizligi va sifatini oshirishga qaratilgan raqamli texnologiyalardan foydalanishning ijobiy tajribasini ta'kidlash lozim. Tibbiy yozuvlar, raqamli tasvirlar arxivi, tibbiy retseptlar reestri, bemorlar portali, elektron laboratoriyalar va elektron favqulodda yordamni birlashtirgan elektron platforma asosida "bemor – sog'liqni saqlash tizimi" ga oid barcha aholi

ma'lumotlari to'plandi [5].

Ushbu tizim shifokor uchun ham, bemor uchun ham kerakli ma'lumotlarni, shu jumladan retseptlar, tekshiruv ma'lumotlari, retseptlar, rentgen nurlari va boshqalarni onlayn ravishda olish imkonini beradi. raqamli texnologiyalarni joriy etish bir qator muhim vazifalarni hal qilishga imkon berdi. Ularning yordami bilan tibbiy muassasalarni bemorlarni davolashning haqiqiy xarajatlari ustidan nazoratni yo'lga qo'yish, dorixona muassasalariga yukni kamaytirish va tibbiy sug'urta jamg'armasi samaradorligini oshirish mumkin bo'ldi.

Raqamli platformalar noto'g'ri tayinlanishlar natijasida yuzaga keladigan xavf va moliyaviy yo'qotishlarni kamaytirishga imkon beradi. Dori-darmonlarni universal nomi bilan tayinlash talablarini Qonunchilik darajasida birlashtirish bemorga dori-darmonlarning arzon va arzon variantlarini olishga imkon beradi. Sog'liqni saqlash xizmatlarini ko'rsatishda raqamli platformalarni joriy etish bo'yicha Evropa mamlakatlarning natijalari va tajribasi Rossiya sog'liqni saqlash tizimining xususiyatlarini hisobga olgan holda har tomonlama o'rganilishi va ishlatilishi kerak.

ASOSIY QISM. Immunoprofilaktik tadbirlarning sifati va xavfsizligini nazorat qilish sun'iy intellektni jalb qilgan holda avtomatlashtirilgan tarzda amalga oshirilishi taklif etiladi. Sun'iy intellekt yordamida avtomatik ravishda boshqariladigan emlash, bolalar va kattalar populyatsiyasining markazlashtirilgan ma'lumotlar bazasini yaratish taklif etiladi. Raqamli laboratoriya doirasida aholini emlash uchun markazlashtirilgan axborot tizimining dasturiy rivojlanishi yuqori darajada kengaytirilishi, xizmat ko'rsatuvchi xodimlar tomonidan joylashtirish va ulardan foydalanish qulayligi va har qanday operatsion tizimlarda (OS) ishlash qobiliyatini saqlab qolish bilan ajralib turadi.

Axborot xavfsizligini ta'minlash ma'lumotlarni bitta ma'lumotlar bazasida saqlash orqali amalga oshiriladi, bu maksimal yaxlitlik, mavjudlik va maxfiylikni ta'minlaydi. Tizimning ishlashi 3 darajada qabul qilinadi 1-daraja – mahalliy, mintaqaviy emlash markazlaridan birining ishi. 1-darajada, emlash markazi xodimlari tizim bilan o'zaro aloqada: mas'ul xodim emlangan bemorlarni ro'yxatdan o'tkazadi.

Saqlash serveri markazda joylashgan masofaviy yoki mahalliy bo'lishi mumkin. Ma'lumotlarni mintaqaviy ma'lumotlar bazasiga tushirish har kuni amalga oshirilishi kerak. 2 – daraja mintaqaviy. Mintaqadagi barcha emlash markazlari to'g'risidagi ma'lumotlarni o'z ichiga oladi; ushbu markazlardan birining ma'lumotlar bazasiga kirish huquqiga ega bo'lgan xodimlar va emlangan bemorlar. 2-darajaga kirish mintaqaviy darajadagi ma'murlar tomonidan amalga oshiriladi, ular yangi markazlarni va ushbu markazlar tizimining yangi foydalanuvchilarini ro'yxatdan o'tkazishlari mumkin. 3 – daraja-Federal. Barcha mintaqalardan ma'lumotlarni saqlash darajasi. Bu O'zR Sog'liqni saqlash vazirligining vakolatli vakillari kirish huquqiga ega bo'lgan asosiy darajadir. Ushbu darajadagi foydalanuvchilar mintaqada emlash zarurligi to'g'risidagi ma'lumotlarni tarqatish, vaksinalarni ro'yxatdan o'tkazish va emlash bo'yicha batafsil statistik ma'lumotlarni saqlash imkoniyatiga ega. Yagona baza barcha iste'molchilar uchun mavjud: taqdim etadigan barcha tashkilotlar ijtimoiy sohadagi xizmat, taqdim etilayotgan xizmatlarning shaffofligi va xavfsizligini oshiradigan ma'lumotlar bazasiga kirish huquqiga ega.

XULOSA VA TAKLIFLAR. Taklif etilayotgan tizim yagona davlat markazidan nazorat qilinadigan hududiy vakolatxonalar tarmog'i bo'lib, bolalar va kattalar aholisiga emlash bo'yicha barcha xizmatlarni taqdim etishi kerak. Ushbu markazlar raqamlashtirish imkoniyatlari tufayli immunoprofilaktik xizmatlar bo'yicha barcha ma'lumotlarni to'plashlari mumkin. Butun aholiga ijtimoiy xizmatlar ko'rsatadigan barcha muassasalar va tashkilotlar uchun mavjud bo'lgan Butunrossiya raqamli emlash ma'lumotlar bazasini yaratish ijtimoiy xizmatlar sohasida ishlaydigan odamlarni nazorat qilish imkoniyatini beradi.

Bunday ma'lumotlar bazasiga avtomatik ravishda kiritish tibbiy xodimlar tomonidan vijdotsiz bajarilishi bilan bog'liq soxtalashtirishlardan qochadi. Funktsiyalarga muvofiq platformani amalga oshirishning bir nechta variantlari mavjud (rasm. 3), ammo ularning barchasi veb-texnologiyalar to'plamidan foydalanishda o'xshashdir. 1-variant-Frontend: Bootstrap 4, jQuery; Backend: rest API PHP; PostgreSQL/MySQL DBMS. Ushbu parametr o'ziga xos xususiyatlarga va kamchiliklarga ega.

Afzalliklar orasida loyihani ishlab chiqish va qo'llab – quvvatlashning juda arzon narxi-mehnat bozorida rivojlanishning ushbu yo'nalishlari bo'yicha mutaxassislar mavjud. Kamchiliklari ushbu texnologiyalarning umumiy eskirganligini o'z ichiga oladi, ulardan foydalanish tufayli ushbu markazlashtirilmagan tizimni amalga oshirishda ba'zi qiyinchiliklarga duch kelish mumkin.

2-variant-Frontend: React.JS; NoSQL DBMS MongoDB; Backend: PHP Framework Laravel. Ushbu parametr yuqori Yuklangan markazlashtirilmagan tizimlar uchun maqbuldir, chunki ushbu ishlab chiqish vositalari dastlab bunday tizimlarni amalga oshirish uchun ishlab chiqilgan. Kamchiliklari faqat rivojlanishning yuqori narxini va ushbu sohadagi malakali mutaxassislarning nisbatan kam sonini o'z ichiga oladi. Ushbu tizim odatiy holga aylanishi va tibbiy xizmatlarning boshqa turlariga ham qo'llanilishi yoki keng ko'lamlı ijtimoiy oqibatlar va ahamiyatga ega bo'lgan texnik muammolarni [6] hal qilishi mumkin.

Sifat va xavfsizlikni boshqarish tizimining funktsiyalari soni, ularning to'plami va variantlari hal qilinadigan vazifalar sinfiga qarab o'zgarishi mumkin. Tadqiqotlar har bir bemor uchun "organizmning molekulyar genetik, biokimyoviy va immunologik xususiyatlarini hisobga olgan holda" vaksina preparatini tanlash bilan "shaxsiylashtirilgan tibbiyot" deb ataladigan narsaga o'tish zarurligini qo'llab – quvvatlaydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Izzatovna A. Z. SOCIAL TECHNOLOGIES IN SERVICE SECTOR MANAGEMENT: TRANSFORMATION AND OPPORTUNITIES //ZAMONAVIY FAN, TA'LIM VA ISHLAB CHIQRISH MUAMMOLARINING INNOVATSION YECHIMLARI. – 2024. – T. 12. – C. 12-19.

2. Izzatovna A. Z. OPPORTUNITIES FOR THE DEVELOPMENT OF TRADE IN THE SERVICE SECTOR IN THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN //The Role of Technical Sciences in IV Industrial Civilization: International Scientific and Practical Conference (UK). – 2023. – T. 3. – C. 158-167.

3. Izzatovna A. Z. FACTORS FOR IMPROVING THE ORGANIZATION OF TRADE AT THE ENTERPRISE //The Role of Technical Sciences in IV Industrial Civilization: International Scientific and Practical Conference (UK). – 2023. – T. 3. – C. 148-157.

4. Izzatovna A. Z. TOURISM AS A MEANS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT AND POVERTY REDUCTION IN SAMARKAND REGION //Gospodarka i Innowacje. – 2023. – T. 41. – C. 363-373.

5. Izzatovna A. Z. Solutions to Problems at the Stage of the Development of E-Commerce //EUROPEAN JOURNAL OF BUSINESS STARTUPS AND OPEN SOCIETY. – 2023. – T. 3. – №. 11. – C. 46-56.

6. Izzatovna A. Z. FINANCE IN THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN INSTITUTIONAL DEVELOPMENT FACTORS OF TRADE IN THE MARKET //" ONLINE-CONFERENCES" PLATFORM. – 2023. – C. 407-416.

7. Izzatovna A. Z. ESSENCE, CONTENT AND PRINCIPLES OF HOTEL BUSINESS DEVELOPMENT //Berlin Studies Transnational Journal of Science and Humanities. – 2021. – Т. 1. – №. 1.1 Economical sciences.

8. Abdullayeva Z. ETHYMOLOGY OF NEW PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES AND TECHNOLOGICAL TERMS IN LANGUAGE TEACHING //Конференции. – 2021.

9. Абдуллаева З. МЕҲМОНХОНАЛАРНИ КЛАСТЕРЛАШ-МЕҲМОНХОНА БИЗНЕСИДА БОШҚАРУВНИНГ САМАРАЛИ ШАКЛИ //Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари/Актуальные проблемы социально-гуманитарных наук/Actual Problems of Humanities and Social Sciences. – 2023. – Т. 3. – №. S/3. – С. 100-106.

10. Izzatovna A. Z. ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC MECHANISM FOR THE DEVELOPMENT OF THE HOTEL BUSINESS IN UZBEKISTAN //Gospodarka i Innowacje. – 2023. – Т. 36. – С. 251-258.

11. Izzatovna A. Z., Akbarshoh A. Problems and Solutions in the Stage Development of Electronic Trade in Uzbekistan //Nexus: Journal of Advances Studies of Engineering Science. – 2023. – Т. 2. – №. 5. – С. 235-243.

12. Izzatovna A. Z. The Power of Hotel Clustering for Enhanced Market Competitiveness //International Journal on Orange Technologies. – 2023. – Т. 5. – №. 5. – С. 48-52.

13. ELEMENTS I. A. Z. MEANS AND METHODS OF THE ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC MECHANISM FOR THE DEVELOPMENT OF THE HOTEL BUSINESS //ASEAN Journal on Science & Technology for Development. – 2022. – Т. 39. – №. 4. – С. 271-279.

14. Izzatovna A. Z. THE ROLE OF THE STATE IN THE DEVELOPMENT OF THE HOTEL BUSINESS IN UZBEKISTAN: REFORMS, INVESTMENTS AND SUPPORT OF THE INDUSTRY //International Conference on Research Identity, Value and Ethics. – 2023. – С. 493-499.

15. Izzatovna A. Z. TOURIST POTENTIAL OF UZBEKISTAN AND ITS IMPACT ON THE HOTEL BUSINESS //JOURNAL OF ECONOMY, TOURISM AND SERVICE. – 2023. – Т. 2. – №. 6. – С. 7-13.

16. Абдуллаева З. ФАКТОРЫ, ВЛИЯЮЩИЕ НА ПОВЕДЕНИЕ КЛИЕНТОВ ГОСТИНИЦ //Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари/Актуальные проблемы социально-гуманитарных наук/Actual Problems of Humanities and Social Sciences. – 2023. – Т. 3. – №. 6. – С. 66-74.

17. Абдуллаева З. И. ТУРИСТИЧЕСКИЙ ПОТЕНЦИАЛ УЗБЕКИСТАНА И ЕГО ВЛИЯНИЕ НА ГОСТИНИЧНЫЙ БИЗНЕС //TA'LIM VA INNOVATSION TADQIQOTLAR. – 2023. – Т. 6. – С. 1-6.

18. Izzatovna A. Z. ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC MECHANISM FOR THE DEVELOPMENT OF THE HOTEL BUSINESS IN UZBEKISTAN //Gospodarka i Innowacje. – 2023. – Т. 36. – С. 251-258.

19. NODIROVNA M. S. SOCIAL POLICY: OBJECTIVES AND THEORETICAL FOUNDATIONS OF THE STUDY //CENTRAL ASIAN JOURNAL OF SOCIAL SCIENCES AND HISTORY. – 2023. – Т. 4. – №. 7. – С. 1-9.

20. Мирзаева Ш. Н. НОВЫЕ ТРАНСФОРМАЦИИ И ИЗМЕНЕНИЕ ПРОФЕССИЙ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКИ НА РЫНКЕ ТРУДА УЗБЕКИСТАНА //Gospodarka i Innowacje. – 2023. – Т. 36. – С. 668-679.

21. Абдукаримов Ф. Б. А., Мирзаева Ш. Н. МАЛЫЙ БИЗНЕС-КАК ФАКТОР РАЗВИТИЯ КОНКУРЕНТНОЙ СРЕДЫ НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ УЗБЕКИСТАНА //Gospodarka i Innowacje. – 2023. – Т. 36. – С. 657-667.

22. Абдукаримов Б. А. А., Мирзаева Ш. Н. РОЛЬ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ В МОДЕРНИЗАЦИИ ЭКОНОМИКИ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН //Gospodarka i Innowacje. – 2023. – Т. 36. – С. 648-656.

23. MIRZAEVA SHIRIN NODIROVNA. (2023). THE IMPORTANCE OF INVESTING IN THE DEVELOPMENT OF THE SOCIAL SPHERE IN OUR COUNTRY. *Central Asian Journal of Innovations on Tourism Management and Finance*, 4(6), 153-160. Retrieved from <https://cajitmf.centralasianstudies.org/index.php/CAJITMF/article/view/534>

24. Курбанова Р., Мирзаева Ш., Хакимов Д. РОЛЬ СОЦИАЛЬНЫХ СЕТЕЙ И ТЕХНОЛОГИЙ В ИЗМЕРЕНИИ СОЦИАЛЬНОГО КАПИТАЛА //Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари/Актуальные проблемы социально-гуманитарных наук/Actual Problems of Humanities and Social Sciences. – 2023. – Т. 3. – №. S/4. – С. 204-216.

25. Шарипов Т. С., Мирзаева Ш. Н. СОСТОЯНИЕ ВНЕДРЕНИЯ ИННОВАЦИОННЫХ ПРОЕКТОВ В СФЕРЕ УСЛУГ В УЗБЕКИСТАНЕ //Gospodarka i Innowacje. – 2023. – Т. 36. – С. 27-45.

26. Мирзаева Ш. Н. ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ ПОДДЕРЖКИ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА И ДЕЛОВОЙ АКТИВНОСТИ ЖЕНЩИН //Gospodarka i Innowacje. – 2023. – Т. 36. – С. 46-56.

27. Nodirovna M. S. Banks and Development of Banking Services in the Republic of Uzbekistan //Web of Semantic: Universal Journal on Innovative Education. – 2023. – Т. 2. – №. 6. – С. 21-30.

28. Nodirovna M. S. Foreign Experience in Supporting Entrepreneurship and Business Activity of Women //Web of Synergy: International Interdisciplinary Research Journal. – 2023. – Т. 2. – №. 5. – С. 654-665.

29. Saidakhmedovich S. T., Nodirovna M. S. The State of Implementation of Innovative Projects in the Service Sector in Uzbekistan //Nexus: Journal of Advances Studies of Engineering Science. – 2023. – Т. 2. – №. 5. – С. 375-391.

30. Nodirovna M. S. Creation of an Additional Product in the Service Process in the Republic of Uzbekistan //Gospodarka i Innowacje. – 2023. – Т. 35. – С. 635-643.

31. Nodirovna M. S. Problems of Development of the Service Sector in the Context of Digital Changes in the Republic of Uzbekistan //Gospodarka i Innowacje. – 2023. – Т. 35. – С. 626-634.

32. Мирзаева Ш. Н. ДАВЛАТ ТОМОНИДАН ТАДБИРКОРЛИК СУБЪЕКТЛАРИНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ МЕХАНИЗМИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЙЎНАЛИШЛАРИ //Gospodarka i Innowacje. – 2023. – Т. 35. – С. 662-671.

33. Nodirovna M. S. Improving the Mechanisms For Managing Service Processes in Service Enterprises in the Republic of Uzbekistan //Gospodarka i Innowacje. – 2023. – Т. 35. – С. 644-652.

34. Nodirovna M. S. Trading Enterprises and Banking Services in the Republic of Uzbekistan //Nexus: Journal of Advances Studies of Engineering Science. – 2023. – Т. 2. – №. 5. – С. 227-234.

35. Nodirovna M. S. Ways to Develop Banking Services in the Republic of Uzbekistan //World of Science: Journal on Modern Research Methodologies. – 2023. – Т. 2. – №. 4. – С. 18-24.

36. Nodirovna M. S., Ugli S. T. T., Abduazizovich A. I. WAYS TO INCREASE THE EFFICIENCY OF GOVERNMENT SERVICES IN THE EMPLOYMENT OF THE POPULATION IN UZBEKISTAN //Gospodarka i Innowacje. – 2022. – Т. 23. – С. 29-37.

37. Mirzayeva S. N. Prospects for the Development of Small Business and Entrepreneurship in the Digital Economy //American Journal of Economics and Business Management. – T. 5. – C. 3.
38. Nodirovna M. S. FINANCING OF INVESTMENT ACTIVITIES IMPORTANCE OF SOURCES //Section A-Research paper Article History: Received. – 2022. – T. 12.
39. Nodirovna M. S. Banks and Development of Banking Services in the Republic of Uzbekistan. Web of Semantic: Universal Journal on Innovative Education, 2 (6), 21–30. – 1910.
40. Nodirovna M. S. Foreign Experience in Supporting Entrepreneurship and Business Activity of Women. WEB OF SYNERGY: International Interdisciplinary Research Journal Volume 2, Issue 5 Year 2023 ISSN: 2835-3013 <https://univerpubl.com/index.php/synergy> <https://scholar.google.com/citations>.
41. Mirzaeva S. N. et al. Innovative Enrichment of Service Enterprises Based on the Location of the Regions of Uzbekistan //AMERICAN JOURNAL OF ECONOMICS AND BUSINESS MANAGEMENT.
42. Mamanova G. B., Sulstonov S. A., Mirzaeva S. N. Improvement of Economic Mechanisms for State Support of Private Entrepreneurship (Samarkand Region) //Procedia of Philosophical and Pedagogical Sciences.
43. Nodirovna M. S., Mamasoliyevna K. C., Ugli S. J. U. The composition of the income of service workers and ways of its improvement (on the example of educational institutions) //ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal. – 2022. – T. 12. – №. 4. – C. 213-218.
44. Nodirovna M. S. FOREIGN TO THE SECTORS OF ECONOMY OF UZBEKISTAN ATTRACTING INVESTMENTS. biogecko.co.nz
45. Pulatov M. E. On the Need And Ways of Converting Some of the Components of Goodwill Into Identifiable Intangible Assets //Indonesian Journal of Innovation Studies. – 2019. – T. 8.
46. Pulatov M. E. Conceptual Issues Of Accounting Of Intellectual Capital //American Journal of Economics and Business Management. – 2019. – T. 2. – №. 1. – C. 117-123.
47. Pulatov M. System Analysis Of Intellectual Property Indicators Of Financial Statements //European Journal of Business and Economics. – 2012. – T. 6.
48. Pulatov M. INTELLECTUAL PROPERTY PARAMETERS OF FINANCIAL REPORTING. – 2016.
49. Sharipov T. S., Uroкова M. G. Sustainable Directions of Employment Relations in the Service Service in Uzbekistan //JournalNX. – C. 503-506.
50. Saidahmedovich S. T. THE CONCEPT OF MANAGEMENT IN ENTERPRISE MANAGEMENT AND ITS SPECIFICITY Kilichova Orzigul Zafar kizi Student Samarkand Institute of Economics and Service.
51. Сидоров В. А., Турсунов И. Э., Шарипов Т. С. ЭКОНОМИКА ИННОВАЦИЙ: ПРОБЛЕМА ТЕХНОЛОГИЧЕСКОГО ПРОРЫВА //НАЗАРИЯ ВА МЕТОДОЛОГИЯ. – С. 22.
52. Абдукаримов Б. А. ва бошқ. Савдо иқтисодиёти муаммолари. Ўқув қўлланма //Т.: Иқтисод-молия. – 2016. – Т. 504.
53. Абдукаримов Б. А. Ички савдо иқтисодиёти //Т.: «Фан ва технология», II. – 2014. – Т. 2008. – С. 224.
54. Шарипов Т. С., Абдукаримов Б. А. Умумий овқатланиш: ҳолати, муаммо ва ечимлар. Монография //Тошкент: Иқтисодиёт. – 2011.

55. Мирзаева Ш. Н. НОВЫЕ ТРАНСФОРМАЦИИ И ИЗМЕНЕНИЕ ПРОФЕССИЙ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКИ НА РЫНКЕ ТРУДА УЗБЕКИСТАНА //Gospodarka i Innowacje. – 2023. – Т. 36. – С. 668-679.

56. Артиков З. С. УЧИНЧИ РЕНЕССАНС ПОЙДЕВОРИНИНГ ИҚТИСОДИЙ АСОСЛАРИ //Журнал Инновации в Экономике. – 2021. – Т. 4. – №. 10.

57. Sayfiddinovich A. Z. et al. Ways to Develop Trade Services in the Conditions of the Digital Economy //Nexus: Journal of Advances Studies of Engineering Science. – 2023. – Т. 2. – №. 5. – С. 105-112.

58. Artikov Z. The ways of making work effectiveness calculations of the trade enterprises //ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal. – 2019. – Т. 9. – №. 2. – С. 26-31.

59. Ogli S. M. A., Sayfiddinovich A. Z. RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA XIZMAT KO 'RSATISH KORXONALARI SAMARADORLIGINI OSHIRISH IMKONIYATLARI //Journal of marketing, business and management. – 2023. – Т. 2. – №. 2. – С. 63-66.

60. Artikov Z. S. FACTORS INFLUENCING THE INCREASE IN PROFIT AND PROFITABILITY OF BUSINESS STRUCTURES IN THE DIGITAL ECONOMY //Economics and Innovative Technologies. – 2022. – Т. 2022. – №. 2. – С. 1.

61. Махмудов Л. У. Тадбиркорлик соҳасида электрон тижоратнинг туган ўрни //Инновацион технологиялар. – 2020. – №. 2 (38). – С. 77-82.

62. Ubaydulloqlu M. L. Improving the Innovation Management System in E-Commerce //EUROPEAN JOURNAL OF INNOVATION IN NONFORMAL EDUCATION. – 2022. – Т. 2. – №. 1. – С. 257-262.

63. Makhmudov L. E-commerce taxation procedure: international and national standards //Результаты научных исследований в условиях пандемии (COVID-19). – 2020. – Т. 1. – №. 03. – С. 60-75.

64. Anvar, K. . (2023). The Current State of the Industry and Service Sector of Sports Tourism of Uzbekistan. *World of Science: Journal on Modern Research Methodologies*, 2(4), 12–17. Retrieved from <http://univerpubl.com/index.php/woscience/article/view/880>

65. Anvar, K. . (2023). Foreign Experience in the Development of Sports Tourism. *INTERNATIONAL JOURNAL OF BUSINESS DIPLOMACY AND ECONOMY*, 2(4), 1–10. Retrieved from <http://inter-publishing.com/index.php/ijbde/article/view/1366>